

OKRESNÁ PROKURATÚRA MICHALOVCE
Nám. Slobody 3, 071 01 Michalovce 1

Číslo: Pv 561/20/8807-4
EEČ: 2-66-1914-2020

Michalovce 19.10.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: trestný čin: opustenie dieťaťa podľa § 212 odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 421/2002 Zbierky zákonov

Rozhodol: okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry Michalovce

Podľa § 215 odsek 1 písmeno d (§ 9 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 111/16 XXXXX, Slovensko

adresa na doručovanie písomností: XXXXX XXXXX, Česko

povolanie: materská dovolenka

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- trestný čin: opustenie dieťaťa podľa § 212 odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 421/2002 Zbierky zákonov

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 23.09.2002 odišla z miesta trvalého bydliska na neznáme miesto, pričom v byte v mieste trvalého bydliska ostali opustené deti, a to XXXXX, nar. 12.02.1986, XXXXX, nar. XXXXX, XXXXX, nar. XXXXX a XXXXX, nar. XXXXX, pričom deti boli zanechané bez dozoru dospeljej osoby, bez finančných prostriedkov, bez zabezpečenej stravy a ostatných životných potrieb v byte nevhodnom na bývanie a strava im bola poskytovaná len náhodne susedmi, čím im hrozilo nebezpečenstvo ublíženia na zdraví,

lebo trestné stíhanie je neprípustné, preto že je trestné stíhanie premlčané.

Odôvodnenie:

Uznesením policajného orgánu Obvodného oddelenia PZ XXXXX č. ORP-ČVS-XXXXX zo dňa 16.12.2002 bolo začaté trestné stíhanie a následne dňa 15.01.2003 vznesené obvinenie voči XXXXX za trestný čin opustenia dieťaťa podľa § 212 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že dňa 23.09.2002 odišla z miesta trvalého bydliska na neznáme miesto, pričom v byte v mieste trvalého bydliska ostali opustené deti, a to XXXXX, nar. 12.02.1986, XXXXX, nar. XXXXX, XXXXX, nar. XXXXX a XXXXX, nar. XXXXX, pričom deti boli zanechané bez dozoru dospeléj osoby, bez finančných prostriedkov, bez zabezpečenej stravy a ostatných životných potrieb v byte nevhodnom na bývanie a strava im bola poskytovaná len náhodne susedmi, čím im hrozilo nebezpečenstvo ublíženia na zdraví.

Obvinená XXXXX bola po zistení pobytu vypočutá na základe dožiadania o poskytnutie právnej pomoci, prostredníctvom polície Českej republiky, pričom počas svojho výsluchu dňa 27.01.2009 uviedla, že niekedy v roku 2003 nechala v mieste svojho vtedajšieho bydliska vo Veľkých Kapušanoch, na sídlisku P.O.H. 61/11 svoje deti, a to XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX a odišla so svojím druhom XXXXX a dcérou XXXXX do Českej republiky, kde sú toho času prihlásení na trvalom pobyte v meste Most na XXXXX. Pred odchodom do Českej republiky požiadala svoju kamarátku XXXXX z Veľkých Kapušian, aby sa po dobu jej neprítomnosti postarala o jej deti a tiež jej nechala peniaze, ktoré mala použiť na ich starostlivosť. Asi po štrnástich dňoch sa vrátila na Slovensko a zistila, že jej deti sú umiestnené v detských domovoch. Keďže jej bol odobratý aj byt, nepodnikla žiadne kroky k tomu, aby jej boli deti vrátené späť do starostlivosti.

Svedok – poškodený XXXXX dňa 23.01.2009 využil svoje zákonné právo a odmietol vo veci vypovedať.

Svedok – poškodený XXXXX počas svojho výsluchu dňa 30.01.2009 uviedol, že niekedy v roku 2002 im matka doma povedala, že odíde do Českej republiky a následne na druhý deň na to aj odišla, spoločne s jeho nevlastnou sestrou XXXXX. V byte ostal so svojimi súrodencami XXXXX, pričom matka mu pred odchodom povedala, aby počúval svojho staršieho brata, že ona sa domov vráti o dva týždne. Počas neprítomnosti ich matky im jedlo nosila suseda a tiež jedlo zabezpečoval aj starší brat XXXXX. Školu riadne navštevovali, no raz za ním prišla pani XXXXX, ktorá mu povedala, že jeho, ako aj súrodencov musia vziať do domova, pretože ich matka opustila. Nakoľko mal vtedy iba deväť rokov, tak si nespomína, či im matka po odchode nechala doma nejaké peniaze alebo stravu a taktiež nevedel uviesť, či ich domov chodila kontrolovať nejaká pani, prípadne či doma museli predávať nejaký nábytok, aby mali peniaze. Ďalej uviedol, že matka ho od opustenia navštívila asi trikrát, a to v domove vo Veľkých Kapušanoch, pričom naposledy ho navštívila v roku 2006. Nedávala mu žiadne darčeky, len nejaké peniaze. V závere uviedol, že jeho matka býva niekde v Českej republike, no nevedel uviesť jej adresu a rovnako nevedel uviesť ani adresy, kde v Českej republike sa nachádza sestra XXXXX a brat XXXXX.

Vo veci bola dňa 30.01.2009 vypočutá svedkyňa – poškodená XXXXX, ktorá bola uznesením Okresného súdu XXXXX sp. zn. 0Tp/463/2008 zo dňa 2008 ustanovená ako opatrovníčka poškodenému mal. XXXXX, ktorý bol v tom čase

umiestnený v Detskom domove Lienka vo Veľkých Kapušanoch. Uviedla, že obvinená XXXXX ho opustila a opustila aj jeho súrodencov a odišla do Českej republiky.

Svedkyňa – poškodená XXXXX ml. sa dobrovoľne dostavila k výsluchu a dňa 26.08.2020 využila svoje zákonné právo a odmietla vo veci vypovedať.

Pobyt svedka- poškodeného XXXXX do dnešného dňa zistený nebol.

Ako svedok bol vypočutý XXXXX, ktorý počas výsluchu dňa 20.12.2002 uviedol, že jeho žiačka XXXXX chodí pravidelne do školy, je čisto, aj keď nie príliš esteticky oblečená. Napriek tomu, že do školy nenesie desiate, nikdy nekradla. Jej prospech je dostatočný, neprepadla zo žiadneho predmetu.

XXXXX, počas svojho výsluchu dňa 20.12.2002 uviedla, že je triednou učiteľkou XXXXX, no jeho rodičov nepozná, nakoľko o dieťa v škole nejavili žiadny záujem. Raz v škole prepadol, bol často hladný, nie dobre oblečený. Išlo o slabšieho žiaka.

XXXXX počas svojho výsluchu dňa 21.12.2002 uviedla, že je učiteľkou XXXXX, pričom sa jedná o slabého žiaka opakujúceho tretí ročník. V škole bol často hladný a od spolužiakov si pýtal jedlo. Žiak bol v roku 2002 umiestnený do stanice opatrovateľských služieb v Michalovciach potom, čo ho matka nechala so súrodencami samých v byte a odišla.

XXXXX vo výpovedi dňa 10.01.2003 uviedla, že niekedy v septembri v roku 2002, jej suseda XXXXX odišla do Čiech a v byte nechala svoje štyri deti. Nevedela o tom, aby pred svojím odchodom do Čiech niekoho poverila, aby sa jej počas neprítomnosti postaral o deti. Nakoľko deti v byte ostali bez stravy a peňazí, byt bol v dezolátnom stave a keďže ich ľutovala, často im poskytovala stravu.

XXXXX počas svojej výpovede dňa 10.01.2003 uviedol, že po rozvode s jeho manželkou XXXXX, s ktorou mali spoločne dve deti, ich súd zveril do starostlivosti matky. Jeho bývalá manželka odišla bývať k XXXXX do bytu na XXXXX XXXXX 61/111 vo Veľkých Kapušanoch. Počas doby, keď tam deti bývali sa s nimi stretával, deti bývali v čistom byte, pretože XXXXX sa o nich staral. Po jeho smrti zistil, že v byte manželky je špina a bordel, o deti sa riadne nestará aj napriek tomu, že on si riadne plnil svoju vyživovaciu povinnosť. Ďalej uviedol, že v mesiaci október 2002 počul, že jeho bývala manželka odišla do Čiech a deti nechala v byte samé, ktoré boli následne umiestnené do ústavu v Michalovciach. Keď sa to dozvedel, vybavil papiere a syna XXXXX zobral k sebe domov, pričom dcéra XXXXX chcela zostať v ústave.

XXXXX počas svojho výsluchu dňa 28.11.2007 uviedla, že niekedy v mesiaci október 2002 prišla do nej domov XXXXX, ktorá jej povedala, že odchádza do Čiech za rodinou a doma necháva svoje deti. Taktiež uviedla, že deťom nakúpila potraviny, avšak nevedela si spomenúť, či niekoho obvinená poprosila, aby jej dávala pozor na deti, pričom uviedla, že ju osobne o niečo také neprosila. Na druhý deň išla do jej bytu a zistila, že obvinená v skutočnosti odišla preč a deti nechala v byte samé a bez dozoru. Občas deťom poskytovala stravu a niekedy ich zobrala aj k sebe

domov, aby sa najedli. Nejaký čas mala u seba doma aj Katarínu, nakoľko o ňu mala obavy, aby jej niečo neurobili chlapci, ktorí do nich vtedy chodili. Potom čo deti zobrali do detského domova, asi v mesiaci november obvinená pricestovala domov a keď zistila, že deti jej boli odobraté tak sa vrátila späť do Českej republiky. Deti boli zanedbané, špinavé, hladné, a preto rozpredávali zariadenie bytu.

XXXXX vo svojej výpovedi dňa 25.06.2008 uviedla, že na základe oznámenia od spoločnosti Mibit XXXXX, ktorá spravuje mestské byty jej bolo oznámené, že v byte na sídlisku XXXXX ostali opustené štyri deti, o ktoré sa nikto nestará a byt je v dezolátnom stave. Po tomto oznámení vykonala na uvedenej adrese preverovanie, kde zistila, že matka maloletých detí odišla so svojim druhom do Čiech a deti nechala doma bez opatery. Deti stravu dostávali len od svojich susedov, ktorí ich ľutovali. Pre nevyhovujúce bytové podmienky a pre chýbajúcu starostlivosť o deti začala vybavovať potrebné náležitosti pre zariadenie sociálnych služieb v Michalovciach, kde boli deti následne umiestnené. Po tomto podala trestné oznámenie na políciu.

V zmysle ustanovenia § 212 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného do 31.12.2005, kto opustí dieťa, o ktoré má povinnosť sa starať a ktoré si samo nemôže zadovážiť pomoc a vystaví ho tým nebezpečenstvu smrti alebo ublíženia na zdraví, potresce sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

Podľa § 67 odsek 1 písm. d) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku trestnosť činu zaniká uplynutím premlčacej doby, ktorá je tri roky pri predmetnom trestnom čine.

Podľa ustanovenia § 67 odsek 3 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku premlčanie trestného stíhania sa prerušuje

- a) vznesením obvinenia pre trestný čin, o premlčanie ktorého ide, ako aj po ňom nasledujúcimi policajným orgánom, vyšetrovateľom, prokurátorom alebo súdom smerujúcimi k trestnému stíhaniu páchatel'a, alebo
- b) ak páchatel' spáchal v premlčacej dobe trestný čin nový, na ktorý tento zákon ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší.

Podľa ustanovenia § 67 odsek 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase spáchania skutku prerušením premlčania sa začína nová premlčacia doba.

Podľa § 2 odsek 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Podľa Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. zodpovedajúcim trestným činom je prečin opustenia dieťaťa podľa § 206 odsek 1 Trestného zákona, za ktorý zákon umožňuje uložiť trest odňatia slobody na jeden až päť rokov. Z daného stavu teda vyplýva, že trestná sadzba za tento trestný čin je v oboch porovnávaných Trestných zákonoch priaznivejšia v Trestnom zákone č. 140/1961 Zb., teda účinného v čase spáchania skutku.

Porovnaním všetkých rozhodných okolností tvoriacich dohromady prvky trestnosti stíhaného skutku, teda porovnávaním trestných sadzieb, ktoré je možné

uložiť ako trest za spáchaný trestný čin, porovnaním dĺžky premlčacej doby, podmienok prerušenia plynutia premlčacej doby a spočívania premlčacej doby som zistila, že pre obvinenú je najpriaznivejší stav, ak sa podmienky trestnosti skutku, pre ktorý jej bolo vznesené obvinenie posúdia podľa ustanovení Trestného zákona účinného v čase jeho spáchania.

Premlčacia doba v danom prípade začala plynúť dňa 23.09.2002, teda od okamihu, keď došlo k dokonaniu trestného činu.

V rámci plynutia tejto premlčacej doby došlo niekoľkokrát k prerušeniu trestného stíhania, pre neprítomnosť obvinenej a svedkov. Taktiež v rámci plynutia premlčacej doby došlo k vzneseniu obvinenia za jej iný trestný čin, čo je zrejmé z aktuálneho odpisu registra trestov z ktorého vyplýva, že obvinená XXXXX bola odsúdená rozsudkom Okresného súdu Most sp. zn. XXXXX zo dňa 15.07.2011, právoplatného dňa 12.11.2011 za nedbanlivostný trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 201 odst. 1B/3B Trestného zákonníka k trestu odňatia slobody na 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov, t. j. do 12.11.2012.

Od uplynutia skúšobnej doby, t. j. od 12.11.2012 voči obvinenej XXXXX nie je vedené iné trestné stíhanie.

Podstata inštitútu premlčania trestného stíhania spočíva v tom, že pri premlčaní trestného stíhania zaniká trestná zodpovednosť páchatel'a trestného činu uplynutím doby stanovenej zákonom. Dôvody premlčania sú predovšetkým hmotnoprávne, pretože plynutím času sa postupne zoslabuje až úplne zaniká potreba trestnoprávnej reakcie štátu na trestný čin, a to tak z hľadiska generálnej prevencie, ako aj z hľadiska prevencie individuálnej.

Podľa platnej judikatúry podmienky zániku trestnosti treba posudzovať samostatne u každého páchatel'a. Nie každý úkon policajného orgánu, vyšetrovateľa, prokurátora, alebo súdu nasledujúci po vznesení obvinenia aj skutočne smeruje k trestnému stíhaniu páchatel'a. Za takéto úkony možno považovať vzatie do väzby, vydanie príkazu na zatknutie, vydanie Európskeho alebo medzinárodného zatýkacieho rozkazu, podanie obžaloby, vydanie trestného rozkazu alebo vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku pre skutok, resp. trestný čin o premlčanie ktorého ide. Takéto úkony v trestnej veci obvinenej vykonané neboli a trestná činnosť obvinenej bola premlčaná.

Spisový materiál neobsahuje žiadne vyššie uvedené úkony voči osobe obvinenej.

Z dôvodu neprítomnosti obvinenej XXXXX bolo trestné stíhanie prerušené dňa 14.03.2003, 11.06.2003, 16.4.2004 a 29.11.2007.

Pre neprítomnosť svedkov - poškodených bolo trestné stíhanie prerušené dňa 06.07.2009 nakoľko bez ich vypočutia nebolo možné vec náležite objasniť. Od uvedeného dátumu neboli vykonávané procesné úkony, ktoré by prerušili plynutie premlčacej lehoty. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že obvinená bola právoplatným rozhodnutím súdu zo dňa 12.11.2011 odsúdená za trestný čin

ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 201 odst. 1B/3B Trestného zákonníka ČR.

Pred týmto rozhodnutím som prednostne skúmala aj iné aspekty postupu podľa § 215 Trestného poriadku, pričom som zo spisového materiálu zistila, že skutok sa stal (§ 215 odsek 1 písm. a) Trestného poriadku), je trestným činom (§ 215 odsek 1 písm. b) Trestného poriadku) a spáchala ho obvinená (§ 215 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku).

Podľa § 215 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9 Trestného poriadku.

Podľa § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak je trestné stíhanie premlčané.

Z vyššie uvedených dôvodov preto možno spoľahlivo vyvodiť záver, že premlčacia doba stanovená zákonom uplynula, trestné stíhanie obvinenej je premlčané a bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a trestné stíhanie zastaviť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok (§ 185 a nasl. Tr. por.). V trestnom stíhaní sa pokračuje, ak obvinený vyhlási do troch dní od doručenia uznesenia, že na prejednaní veci trvá.

JUDr. Iveta Šándorová
okresná prokurátorka